

19/0183/5

25.3.2019

Diaarinumero
07411/17/1204

Asia

Tietosuojaa koskeva valitus

Valittaja

Asianajotoimisto Hedman Partners Oy

Päätös, josta valitetaan

Tietosuojavalituutettu 13.9.2017 Nro 694/452/2017

Asianajotoimisto Hedman Partners Oy (myöhemmin Hedman Partners) on 24.2.2016 lähettänyt Ritva Puolakalle kirjeen, jossa on esitetty, että Puolakan nimissä olevasta internetliittymän IP-osoitteesta on luvatta saatettu yleisön saataviin tekijänoikeudella suojattuja teoksia BitTorrent-verkossa. Yhtiö on ilmoittanut, ettei se ryhdy asiassa toimenpiteisiin, mikäli Puolakka suorittaa oikeudenomistajalle hyvityksenä 800 euroa. Yhtiö toimii asiassa Scanbox Entertainment A/S -nimisen yhtiön puolesta.

Ritva Puolakka on pyytänyt asianajotoimisto Hedman Partners Oy:tä (myöhemmin Hedman Partners) luovuttamaan hänelle kaikki rekisterinpitäjän henkilörekisterien häntä koskevat tiedot.

Hedman Partners on luovuttanut Puolakalle tietoja, jotka sillä on Puolakasta. Yhtiön vastauksesta käy ilmi, että se on rajannut osan tiedoista tarkastusoikeuden ulkopuolelle.

Puolakka on saattanut henkilötietolain 26 §:n ja 28 §:n 2 momentissa tarkoitetun asian 40 §:n 2 momentin nojalla tietosuojavalituutetun käsiteltäväksi.

Tietosuojavalituutettu on valituksenalaisella päätöksellään määrännyt Hedman Partnersin antamaan Puolakalle kaikki yhtiön henkilörekisterissä olevat Puolakkaa koskevat tiedot. Tietosuojavalituutettu on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

Rekisterinpitäjä on itse oma-aloitteisesti internetliittymän tilaajalle lähettämälleen kirjeellä tuonut ilmi harjoittamansa henkilötietojen keruun ja käsittelyn, sekä mahdollistanut mahdollisen tiedostojen ja jälkien hävittämisen.

Tietosuojavalituutettu kyseenalaistaa rekisterinpitäjän esittämän yleisen salassapidon intressin. Oikeus omien henkilötietojen tarkastamiseen ja virheenoikaisuun on pääsääntö, jota voidaan yksittäistapauksissa väliaikaisesti rajoittaa muun muassa rikostutkinnan turvaamiseksi. Kirjeessään hakijalle rekisterinpitäjä pyytää tältä selvitystä havaitsemistaan mahdollisista tekijänoikeuden loukkauksista 20.3.2015 alkaen. Yksityisen tahon vuosia harjoittama organisoitu henkilötietojen kerääminen ja käsittely mahdollista tulevaisuudessa tehtävää

rikosilmoitusta varten ei kategorisesti voi olla salaista ja henkilötietolain mukaisen tarkastusoikeuden ulottumattomissa.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Päätös on kumottava.

Asia on käsiteltävä yhdessä tai yhdenmukaisella tavalla Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa vireille saatetun saman valittajan vastaavaa asiaa koskevan valituksen kanssa.

Hedman Partners on asianajotoimisto, jolla on toimeksianto esittää päämiestensä puolesta tekijänoikeuslakiin perustuvia vaatimuksia internetin vertaisverkoissa tapahtuvasta elokuvateosten luvattomasta yleisön saataviin saattamisesta. Valittajan toimeksianto sisältää kaikki tarvittavat vaiheet päämiesten omistamiin teoksiin kohdistuneiden oikeudenloukkausten selvittämiseksi, sopimiseksi tai oikeuksien täytäntöönpanemiseksi tuomioistuimessa. Valitukseen liittyvä henkilökisteri "Oikeudenloukkausten selvittämiseen ja korvausten perimiseen perustuva rekisteri" perustuu tämän toimeksiannon hoitamiseen.

Valittajan toimeksiantaja on havainnut, että Puolakan internetliittymästä on saatettu luvattomasti yleisön saataviin toimeksiantajan omistamaa elokuvateosta. Valittaja on lähestynyt Puolakkaa ilmoituksella havaitusta oikeudenloukkauksesta ja tarjonnut oikeudenloukkausten sopimista. Puolakka ei ole suostunut sovintotarjoukseen. Puolakka on pyytänyt valittajalta itseään koskevia tietoja henkilötietolain 26 §:ään vedoten. Puolakalle on annettu ne tiedot, joiden antaminen ei vaaranna Puolakan liittymästä havaitun oikeudenloukkauksen ja muiden vastaavien oikeudenloukkausten selvittämistä tai muiden oikeuksia.

Tietosuojavaltuutetun toimisto ei ole riittävällä tavalla ottanut huomioon asianajajan asemaan liittyviä erityissäännöksiä, vaadittujen tietojen laatua ja EU-oikeudesta johtuvaa tulkintavaikutusta.

Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuun henkilötietojen suojaa koskevaan perusoikeuteen sovelletaan perusoikeuskirjan 52 artiklan mukaan välttämättömiä rajoitusperusteita. Henkilötietojen suojasta voidaan perusoikeuskirjan mukaan poiketa muiden tahojen oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi lailla säädetyissä tilanteissa, joissa noudatetaan perusoikeuden keskeistä sisältöä. Tämä on myös vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun direktiivin (95/46/EY, henkilötietodirektiivi) 13 artiklan 1 kohdan g alakohdassa, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat säätää lainsäädäntöä, jossa muiden oikeudet ja vapaudet rajoittavat rekisteröidyn tarkastusoikeutta omiin tietoihinsa. Puolakan perusoikeus henkilötietojen suojaan on toteutunut, kun hänelle on annettu tiedot, jotka eivät loukkaa toisen laissa säädettyä oikeutta.

Direktiivin johdantokappaleessa 41 edellytetään, ettei direktiivin 12 artiklassa ja sitä kautta henkilötietolain 26 §:ssä säännelty tarkastusoikeus aiheuta vahinkoa liikesuhteiden luottamukselle tai henkisellemme omaisuudelle. Hedman Partners ei ole antanut Puolakalle kaikkia tämän pyytämiä teknisiä tietoja, koska tiedot ovat vertaisverkossa tapahtuneen oikeudenloukkauksen teknistä näyttöä,

jonka muoto ja laajuus ovat valittajan päämiehen henkisen omaisuuden täytöntöönpanon turvaava salaisuus. Tällaisen tiedon julkiseksi tuleminen vahingoittaisi valittajan päämiehen mahdollisuutta panna täytöntöön teostensa tekijänoikeutta tietoverkoissa ja loukkaisi päämiehen Euroopan unionin perusoikeuskirjan 17 artiklassa vahvistettua perusoikeutta henkiseen omaisuuteen. Puolakan pyytämät tiedot on tällä perusteella katsottu salassa pidettäviksi vastaavien tekijänoikeuden loukkausta koskevien oikeudenkäyntien yhteydessä.

Valittajaa sitoo asianajajista annetun lain 5 c §:ssä määrätty salassapitovelvollisuus, joka tulee erityissääntelynä sovellettavaksi henkilötietolain 26 §:ssä säädetyn tarkastusoikeuden sijaan. Mikäli valittaja luovuttaisi tiedot vastoin päämiehen ja tämän yhteistyöverkoston hyväksyntää, valittaja toimisi vastoin ammattivelvollisuuttaan ja voisi joutua vastaamaan Asianajaliiton Valvontalautakuntaan asianajajalain ja hyvän asianajajatavan vastaisesta toiminnasta.

Puolakkaa itseään koskevat tiedot ovat teleoperaattorilta tekijänoikeuslain 60 a §:n nojalla toimitetut yhteystiedot sekä Puolakan omiin yhteydenottoihin liittyvät tiedot. Valittaja on luovuttanut kyseiset tiedot Puolakalle. Itse oikeudenloukkaukseen liittyvät tiedot voivat liittyä myös muuhun henkilöön kuin Puolakkaan, jos loukkauksen tehnyt on jokin toinen henkilö, joka voi kuulua tai olla kuulumatta vastapuolen talouteen. Henkilötietolain mukainen tarkastusoikeus ei ulotu muiden henkilöiden tietoihin. Puolakka on kiistänyt loukanneensa valittajan toimeksiantajan tekijänoikeuksia, mikä korostaa mahdollisuutta siitä, että Puolakan pyytämät loukkausta koskevat tiedot eivät välttämättä koske häntä, vaan mahdollisesti kolmatta henkilöä.

Puolakan käyttämä IP-osoite on ollut usean eri teleliittymän käytössä. Dynaaminen IP-osoite voi vaihtua liittymästä riippuen useita kertoja päivässä tai osoite voi pysyä samana useita kuukausia. Jo luovutettuja tietoja laajempi luovutus voisi johtaa myös asiaan täysin ulkopuolisten henkilöiden henkilötietojen luovuttamiseen Puolakan IP-osoitetta koskevien lokitietojen luovuttamisen yhteydessä.

Puolakka on tehnyt tarpeelliseksi katsomansa muutokset rekisteriin kertomalla oman näkemyksensä rekisterin perusteena olevasta oikeudenloukkauksesta. Puolakka on vastaanottanut valittajan ylläpitämän henkilörekisterin rekisteriselosteen, eikä hän ole tuonut esiin seikkoja, joiden perusteella valittajan suorittaman henkilötietojen käsittelyn laillisuus tulisi kyseenalaistaa. Puolakan oikeussuojan tarve on näin ollen jo toteutunut, eikä hänellä ole tarvetta saada tietoja jo toimitettuja laajemmin.

Puolakan esittämä tietopyyntö koskee muitakin tietoja kuin henkilötietoja. Henkilötietolain mukaan tarkastusoikeus rajautuu vain henkilötietoihin eikä asiakirjoihin itseensä. Asiakirjoista ilmenevät muut tiedot eivät ole henkilötietoja. Tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksessä tarkoitetut "TCP-protokollan portit, DHT-protokollan IP-osoitteen mukaista liittymää koskevat tiedot sekä muiden kuin kirjeessä esitettyjen, samaa IP-osoitetta koskevien havaintojen tiedot" ovat valittajan päämiehen teknistä aineistoa, joka ei kuvaa luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan. Kyse ei ole henkilötiedosta, johon henkilötietolain mukainen tarkastusoikeus ulottuisi.

Asian käsittely ja selvittäminen

Tietosuojavaltuutettu on esittänyt lausunnossaan muun ohella seuraavaa:

Hedman Partners on tietosuojavaltuutetun toimistolle tekemänsä rekisteri-ilmoituksen sekä Puolakalle antamansa tiedon mukaan *Oikeudenloukkausten selvittämiseen ja korvausten perimiseen perustuvan rekisterin* rekisterinpitäjä. Rekisterin henkilötietolain 10 §:n mukaisessa rekisteriselosteessa on lueteltu rekisterin sisältämät henkilötiedot.

Kantelija on esittänyt rekisterinpitäjälle henkilötietolain mukaisen omien henkilötietojen tarkastuspyynnön. Valittaja on toteuttanut tarkastuspyynnön vain osittain ja jättänyt toimittamatta henkilötietoja vedoten henkilötietolain 27 §:n 1 momentin 1 kohdan rajoittamisperusteeseen. Tietosuojavaltuutetun toimisto on tutkinut nyt käsiteltävän asian taustalla olevaa ns. tekijänoikeuskirjeilmiötä, aiheesta kirjoitettua oikeuskirjallisuutta, kirjoituksia sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asiaa tarkastelevan työryhmän havaintoja. Tietosuojavaltuutettu totesi päätöksessään 13.9.2017 ettei valittajan harjoittama laajamittainen yksityinen henkilötietojen käsittely voi kategorisesti tapahtua henkilötietolain tarkastusoikeuden ulottumattomissa, ja määräsi valittajan luovuttamaan kantelijalle kaikki häntä koskevat henkilötiedot.

Valituksessa ei ole tuotu esille mitään sellaista lisäselvitystä, mikä tukisi esitettyä epäämisperustetta. Valittaja on lähettänyt Puolakalle tekijänoikeusloukkausta koskevan kirjeen ja lähtenyt ajamaan asiaa vahingonkorvausvaatimuksena eikä rikosperusteisena vaatimuksena. Kun tarkastusoikeuden rajoitus perustuu tapauskohtaiseen arvioon, ei tapauksessa ole kyse rikosten ehkäisemisestä tai selvittämisestä, jota tiedon antaminen voisi vahingoittaa. Mikäli oikeudenhaltija päättyy myöhemmin saattamaan tapauksen esitutkintaan, on vastaanottajan tietoon jo saatettu häntä uhkaava oikeudellinen vaatimus.

Tässä tapauksessa on kysymys tietoverkossa tapahtuvan toiminnan tai käyttäytymisen havainnointiin liittyvästä tietojen keräämisestä ja tällaisten havaintojen yhdistämisestä IP-numeron perusteella tiettyyn henkilöön. Henkilötietojen käsittely ei perustu asiakassuhteeseen tai suostumukseen vaan henkilötietolain 12 §:n 4 momentin mukaiseen käsittelyperusteeseen. Yleisenä laillisuusvaatimuksesta johtuvana edellytyksenä on se, että tällaiset tiedot voidaan saada laillisesti. Tässä tapauksessa henkilötietojen käsittely perustuu viime kädessä tekijänoikeuslain 60 a §:ään. Tiedonhankinta muistuttaa esitutkinnassa tehtävää tiedonhankintaa, josta poliisille on säädetty erityiset tiedonsaantioikeudet. Kun esitutkintasäännöksiä ja niiden takaamia tiedonsaantisäännöksiä ei voida soveltaa tämän tyyppisen yksityisen oikeudenloukkausten selvittämisen ja täytäntöönpanon yhteydessä, ei tiedon kohteelle jää syytöksiltä puolustautumiseen henkilötiedollisen näytön osalta muuta keinoa kuin käyttää henkilötietolain tarkastusoikeutta.

Asiassa ei ole kyse asianajajista annetun lain 5 c §:ssä tarkoitetuista tiedoista. Kun valittaja on ottanut hoitaakseen tekijänoikeudellisten loukkausten selvittämisen, toimeksiantoon sisältyy päämiesten toimittamien tietojen käsittelyä mukaan lukien tietojen antaminen tuomioistuimelle (markkinatuomioistuin) sekä tapahtumatietojen yhdistäminen teleyritykseltä saatujen tietojen avulla tiettyyn henkilöön. Kun tämän käsittelyn tuloksena esitetään rekisteröidylle

oikeudellinen vaatimus, on ratkaistavana kysymys siitä, voiko rekisteröity saada kaikki itseään koskevat tiedot niiden oikeellisuuden tarkistamiseksi ja viime kädessä tällaisten vaatimusten oikeellisuuden arvioimiseksi sekä niitä vastaan puolustautuakseen.

Henkilötietolain 26 §:ssä säädetty selvyyden vuoksi, etteivät salassapitosäätökset sellaisenaan estä tarkastusoikeuden toteuttamista. Henkilötietolain 26 §:ssä tarkoitettua tarkastusoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan henkilötietolain 27 §:ssä säädetyillä perusteilla. Valittajan harjoittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena on rekisteriselosteen mukaan tekijänoikeudellisten loukkausten selvittäminen ja ratkaiseminen. Kun henkilötietoja käsitellään tässä tarkoituksessa, ei niitä voida pitää "valittajan päämiehen henkisen omaisuuden täytäntöönpanoa turvaavana salaisuutena", joka syrjäyttäisi miltään osin rekisteröidyn tarkastusoikeuden. Sellaisista rajoituksista, joissa tarkastusoikeus on rekisterikohtaisesti poissuljettu, on säädetty erikseen.

Oikeuskäytännössä on todettu dynaamisen IP-osoitteen olevan henkilötietodirektiivin mukainen henkilötieto. Valittaja on kerännyt henkilörekisteriinsä internetistä keräämiään IP-osoitteita vastaavat luonnollisten henkilöiden yhteystiedot teleyrityksiltä tekijänoikeuslain 60 a §:n mukaisella menettelyllä. Henkilötietojen käsittelyyn, jossa henkilö itse ei ole ollut alusta asti mukana, sisältyy lähtökohtaisesti suurempi riski siitä, etteivät tiedot koskekaan yksilöityä henkilöä.

Tässä tapauksessa tällaiseen käsittelyyn on ryhdytty huolimatta niistä riskeistä, jotka liittyvät henkilötietolain 9 §:n 2 momentin virheettömyysvaatimukseen. Kun rekisterinpitäjä on päättänyt esittää oikeudellisen vaatimuksen tietylle henkilölle, voidaan tätä pitää tällaisessa käsittelytarkoituksessa rekisteröitynä. Se, että myöhemmin ilmenee, ettei hän ole ollutkaan epäillyn teon tekijä, ei poissulje hänen tiedollisia oikeuksiaan niihin tietoihin, joita häneen on valittajan toimesta yhdistetty niin kauan kunnes henkilörekisterin virhe on korjattu.

Valittajan harjoittama toiminta perustuu pyrkimykseen tunnistaa tekijänoikeuksien loukkaaja tietoverkossa välitetyistä tiedoista tehtyjen havaintojen pohjalta. Tällaiseen toimintaan sisältyy luonnostaan korkea virhemarginaali. Tämä korostaa entisestään rekisteröidyn tarkastusoikeuden merkitystä toiminnan asianmukaisuuden varmistamisessa.

Rekisteröidyn tarkastusoikeus ei ole sidottu tapauskohtaisesti arvioituun oikeusturvan tarpeeseen tai henkilötietolain 29 §:n mukaiseen oikeuteen tiedon korjaamiseen. Rekisterinpitäjällä ei ole harkintavaltaa rekisteröidyn oikeusturvan tarpeen suhteen eikä rekisteröidyn tarvitse perustella tarkastusoikeutensa käyttöä rekisterinpitäjälle millään tavalla.

Puolakka on antanut selityksen.

Valittaja on vastaselityksessään esittänyt muun ohella seuraavaa:

Havaitun tekijänoikeusloukkauksen selvitys on kesken. Oikeudenhaltijalla on mahdollinen tarve saattaa asia viranomaisutkintaan. Tarkastusoikeuden ulkopuolelle kuuluvien tietojen luovuttaminen haittaisi rikoksen selvittämistä.

Tarkastusoikeus ei kategorisesti syrjäytä erityissäätelyä johtuvaa salassapitovelvollisuutta, vaan on tehtävä punnintaa eri oikeushyvien välillä. Tämä on todettu myös oikeuskäytännössä ja yleisessä tietosuoja-asetuksessa.

Valittaja ei ole saattanut Puolakan tietoon hallussaan olevan näytön laajuutta ja laatua. Valittajan hallussa oleva yksityiskohtainen tieto mahdollistaisi Puolakkaa vastaan puhuvan näytön paljastumisen ja Puolakan ja näytön välisen yhteyden hävittämisen. Valittajan käytössä olevat menetelmät vertaisverkkojen valvontaan eivät myöskään ole yleistä tietoa.

Tietoyhteiskuntakaaren 137 §:n 2 momentin mukaan välitystietojen, kuten TCP-portit, tietoja on sallittua luovuttaa vain niille tahoille, joilla on oikeus asianomaisessa tilanteessa käsitellä tietoja. Puolakalla ei ole oikeutta käsitellä välitystietoja tilanteessa, jossa ei ole ollut osapuolena. Henkilötietolain mukaisella tarkastusoikeudella ei ole tarkoitettu perustaa internetliittymän tilaajalle oikeutta tarkistaa kaikkea liittymän kautta tapahtunutta liikennettä tietoyhteiskuntakaaren vastaisesti.

DHT-havaintoja ei ole rekisteröity koskien tiettyä luonnollista henkilöä eikä kyse siten ole henkilötiedoista, joihin tarkastusoikeus ulottuu. DHT-havainnot on kirjattu tietyn IP-osoitteen osalta. Vaikka IP-osoite on henkilötieto, se on yhdistettävissä luonnolliseen henkilöön vain yhdessä täsmällisen ajankohdan kanssa. Vaikka kyseinen IP-osoite on joinain ajankohtina ollut Puolakan käytössä ja DHT-tiedot voivat siten toimia asiassa todisteena, Puolakan tarkastusoikeus ei ulotu näihin tietoihin salassapitointressin perusteella ja siksi, että kyse ei ole henkilötiedoista. IP-osoitteesta on havaittu DHT-protokollan mukaista liikennettä pidemmältä ajalta kuin minkä IP-osoite on tavanomaisesti yhden liittymän käytössä. Näin ollen tarkastusoikeuden ulottaminen myös DHT-tietoihin ulottuisi myös kolmansien tietoihin. Tietosuojavaltutetun ei voida katsoa tarkoittaneen, että DHT-tiedot on luovutettava.

Rekisteröidyn tarkastusoikeus ei koske alkuperäisiä tiedostoja vaan rekisteriin tallennettuja tietoja. Tietosuojavaltutettu ei ole määrännyt näitä tietoja luovutettavaksi. Puolakka pyrkii tarkastuspyynnöllään aiheuttamaan haittaa valittajalle. Kyse ei ole oikeussuojan tarpeesta vaan tarkastusoikeuden käyttämisestä lain tarkoituksen vastaisella tavalla.

Puolakka on 24.11.2017 toimittanut lisäselvitystä, joka on lähetetty tiedoksi valittajalle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Tietosuojalain 38 §:n 4 momentin mukaan haettaessa muutosta ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn tietosuojalautakunnan ja tietosuojavaltuutetun päätökseen sovelletaan tietosuojalain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Henkilötietolain 3 §:n 1 kohdan mukaan kyseisessä laissa tarkoitetaan henkilötiedolla kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi.

Henkilötietolain 26 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus tiedon etsimiseksi tarpeelliset seikat ilmoitettuaan saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja henkilörekisteriin on talletettu tai, ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja. Rekisterinpitäjän on samalla ilmoitettava rekisteröidylle rekisterin säännönmukaiset tietolähteet sekä, mihin rekisterin tietoja käytetään ja säännönmukaisesti luovutetaan.

Henkilötietolain 27 §:n 1 momentin mukaan edellä 26 §:ssä tarkoitettua tarkastusoikeutta ei ole, jos:

- 1) tiedon antaminen saattaisi vahingoittaa valtion turvallisuutta, puolustusta tai yleistä järjestystä ja turvallisuutta taikka haitata rikosten ehkäisemistä tai selvittämistä;
- 2) tiedon antamisesta saattaisi aiheutua vakavaa vaaraa rekisteröidyn terveydelle tai hoidolle taikka jonkun muun oikeuksille;
- 3) rekisterissä olevia henkilötietoja käytetään yksinomaan historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten; tai
- 4) rekisterissä olevia henkilötietoja käytetään valvonta- ja tarkastustehtävissä ja tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä Suomen tai Euroopan unionin tärkeän taloudellisen tai rahoituksellisen edun turvaamiseksi.

Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos vain osa rekisteröityä koskevista tiedoista on sellaisia, että ne 1 momentin mukaan jäävät tarkastusoikeuden ulkopuolelle, rekisteröidyllä on oikeus saada tietää muut hänestä talletetut tiedot.

Oikeudellinen arviointi ja lopputulos

Valittaja on esittänyt, että asia tulisi käsitellä yhdessä tai yhdenmukaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa vireillä olevan saman valittajan vastaavaa asiaa koskevan valituksen kanssa. Kun otetaan huomioon, että perustuslain 3 §:n 3 momentin mukaan tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet, ei Helsingin hallinto-oikeudella ole toimivaltaa määrätä toisessa hallinto-oikeudessa vireillä olevan asian käsittelytavasta tai asian siirtämisestä Helsingin hallinto-oikeuteen käsiteltäväksi.

Tietosuojavaltuutettu on valituksenalaisella päätöksellään velvoittanut valittajana olevan asianajotoimisto Hedman Partners Oy:n antamaan Puolakalle kaikki yhtiön henkilörekisterissä olevat Puolakkaa koskevat tiedot.

Valittajayhtiö on rekisterinpitäjänä rekisterissä, joka koskee "Oikeudenloukkausten selvittämiseen ja korvausten perimiseen perustuvaa rekisteriä". Valittaja on esittänyt, että Puolakalla ei ole henkilötietolain 26 §:ssä tarkoitettua tarkastusoikeutta kaikkiiin valittajan henkilörekisterissä oleviin Puolakkaa koskeviin tietoihin muun ohella sillä perusteella, että tietojen antaminen voi vaikeuttaa tekijänoikeusloukkausten selvittämistä, tiedot voivat koskea muita henkilöitä kuin Puolakkaa itseään ja osin kyse on tiedoista, jotka eivät lainkaan ole henkilötietoja.

Hallinto-oikeus toteaa, että yhtiön henkilörekisterissä olevissa tiedoissa ei asiassa esitetyn selvityksen perusteella ole kyse henkilötietolain 27 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rikosten selvittämisestä eikä yhtiö muutoinkaan ole esittänyt henkilötietolain 27 §:n 1 momentin mukaista perustetta tarkastusoikeuden rajoittamiselle. Asianajajista annetussa laissa tai muualla lainsäädännössä säädetty salassapitovelvollisuudet eivät ole lainmukaisia perusteita rekisteröidyn tarkastusoikeuden rajoittamiselle. Näin ollen Puolakalla on 26 §:ssä tarkoitettu tarkastusoikeus.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa päätöksessä asetettu velvoite koskee nimenomaan Puolakkaa itseään koskevia valittajayhtiön henkilörekisterissä olevia tietoja. Siltä osin kuin valittajan hallussa on tietoja, jotka eivät ole Puolakkaa koskevia henkilörekisterissä olevia tietoja, valittajalla ei ole velvollisuutta antaa tällaisia tietoja Puolakalle.

Valittajana oleva yhtiö on henkilötietolaissa tarkoitettua rekisterinpitäjä. Yhtiön tulisi siten rekisterinpitäjälle henkilötietolaissa säädetyn huolellisuusvelvoitteen, henkilötietojen käsittelyn suunnittelun ja tietojen laatua koskevien periaatteiden perusteella olla selvillä siitä, mitä henkilötietoja se käsittelee ja tiedot tulisi olla järjestetty niin, että henkilötietolaissa säädetty rekisteröidyn oikeudet voidaan ongelmitta toteuttaa. Tällaisia henkilötietoja ovat muun ohella kaikki Puolakan IP-osoitteen käyttämiseen liittyvät lokitiedot riippumatta siitä, onko joku muu henkilö mahdollisesti käyttänyt Puolakan IP-osoitetta. Lisäksi niin sanotun dynaamisen IP-osoitteen osalta on oikeuskäytännössä (*C-582/14 Patrick Breyer v Saksan liittotasavalta*) todettu dynaamisen IP-osoitteen olevan henkilötietodirektiivin mukainen henkilötieto.

Yhtiö ei ole valituksessaan esittänyt sellaista perustetta, jonka vuoksi tietosuojavaltuutetun päätöstä tulisi muuttaa. Tämän vuoksi valitus on hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa henkilötietolain 45 §:n 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valitusosoitus on liitteenä (HLL valituslupa).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Markku Setälä, Jaana Moilanen (t) ja Liisa Selvenius-Hurme.

Esittelijäjäsen

Liisa Selvenius-Hurme

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys.

Diaarinumero
07411/17/1204

Hallinto-oikeustuomari Liisa Selvenius-Hurmeen äänestyslausunto:

Kumoan valituksenalaisen päätöksen ja palautan asian tietosuojavaltuutetulle uudelleen käsiteltäväksi.

Olen samaa mieltä kuin enemmistö siitä, että valittaja ei ole esittänyt lainmukaisia perusteita henkilötietolaissa säädetyn rekisteröidyn tarkastusoikeuden rajoittamiselle.

Hallintolain 44 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan päätöksestä on käytävä selvästi ilmi yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu.

Valittajana oleva yhtiö on henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Yhtiön tulisi siten rekisterinpitäjälle säädetyn huolellisuusvelvoitteen perusteella olla selvillä siitä, mitä henkilötietoja se käsittelee ja tiedot tulisi olla järjestetty niin, että henkilötietolaissa säädetty rekisteröidyn oikeudet voidaan ongelmitta toteuttaa. Valituksessa ja vastaselityksessä esitetyn perusteella asiassa on epäselvyyttä sen suhteen, mitä sellaisia tietoja valituksenalainen päätös koskee, joita yhtiö ei ole vielä luovuttanut Puolakalle.

Tietosuojavaltuutettu on ennen valituksenalaisen päätöksen antamista pyytänyt valittajana olevalta yhtiöltä selvitystä siitä, mitkä Puolakkaa koskevat henkilötiedot yhtiö on rajannut henkilötietolain 26 §:n mukaisen tarkastusoikeuden ulkopuolelle. Yhtiö on vastauksessaan ilmoittanut rajanneensa tarkastusoikeuden ulkopuolelle TCP-protokollan portit, DHT-protokollan kautta saadut tiedot samasta IP-osoitteesta sekä tiedot siitä, onko rekisteröidyn IP-osoitteesta kerätty muista ajankohdista forensista näyttöä ja tämän näytön sisältö.

Tietosuojavaltuutettu on valituksenalaisella päätöksellään määrännyt rekisterinpitäjän antamaan Puolakalle kaikki rekisterinpitäjän henkilörekisteriinsä tallettamat Puolakkaa koskevat henkilötiedot. Päätöksessä ei ole tarkemmin määriteltä, miltä osin rekisterinpitäjän hallussa olevat tiedot ovat päätöksessä tarkoitettuja tietoja, joihin Puolakan tarkastusoikeus kohdistuu.

Yhtiö on hallinto-oikeudessa esittänyt, että TCP-protokollan portit ja DHT-protokollan kautta saadut tiedot samasta IP-osoitteesta eivät ole Puolakkaa koskevia henkilötietoja.

Tietosuojavaltuutetulla ei ole asiaa käsitellessään ollut käytössä niitä tietoja, joihin kohdistuvasta tarkastusoikeudesta asiassa on kyse. Katson, että hallinto-oikeuden ei tule ensiasteena tutkia valittajan hallussa olevien tietojen laatua.

Valittajan hallinto-oikeudessa esittämät väitteet huomioon ottaen katson, että ei ole selvää, mikä on se konkreettinen tietojoukko, johon Puolakan henkilö-

tietolaissa säädetty tarkastusoikeus kohdistuu ja joka valittajan tulisi tietosuo-
javaluutetun päätöksen perusteella luovuttaa Puolakalle tarkastettavaksi. Tä-
män vuoksi palautan asian tietosuojavaluutetulle uudelleen käsiteltäväksi.

Vakuudeksi

Liisa Selvenius-Hurme

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu**Päätös**

Asianajotoimisto Hedman Partners Oy saantitodistuksen
Oikeudenkäyntimaksu 250 euroa

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Jäljennös

Tietosuojavaltutettu

Ritva Puolakka

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Tuja Niilonen
lainkäyttösihteeri

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusoikeuden rajoittaminen

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sähköisessä tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on noudettu hallinto-oikeuden osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, joilla valituslupaa haetaan
- mitkä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen on laatinut joku muu henkilö, on valituskirjelmässä mainittava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
 - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
 - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Fabianinkatu 15
00131 HELSINKI	Helsinki

Faksi: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>